

Uitvoeringsagenda Erfgoed 2023-2027

Taken en werkzaamheden (doorlopend)		Projecten (met kop en eind)		Planning
Ambitie 1: Beschermen				
<i>'Voldoen aan de wettelijke taken op het gebied van archeologie, monumenten en cultuurlandschappen en het toekomstbestendig maken van ons erfgoed.'</i>				
1.1.1	We verlenen <u>subsidie voor gemeentelijke monumenten</u> en dragen bij aan de Molenstichtingen en de Stichting Ontwikkeling gemeente Altena.	1.2.1	We actualiseren, verdiepen en digitaliseren onze erfgoedkaarten in de <u>Kwaliteitsatlas</u> .	2022-2025
1.1.2	<u>Kennis en capaciteit</u> : blijven voldoen aan de kwaliteitseisen van de VNG. Hierbij specifiek aandacht voor voldoende fte met bouwkundige kennis van monumenten.	1.2.2	We stellen een <u>Kerkenvisie</u> op voor de toekomst van de kerkelijke gebouwen binnen Altena. En nemen acties die hieruit voortkomen op in een uitvoeringsagenda.	2023-2024
1.1.3	We zorgen voor <u>instandhouding van ons gemeentelijke monumentale vastgoed</u> aan de hand van meerjarenonderhoudsplannen en doen bij leegstand onderzoek naar een haalbare en duurzame invulling (behoud door ontwikkeling).	1.2.3	We onderzoeken wat we kunnen doen om de <u>luidklokken en uurwerken in de kerktorens</u> die niet onder ons beheer vallen, in goede staat te houden.	2023-2024
1.1.4	Bij de <u>restauratie</u> van onze <u>civieltechnische werken</u> houden we zoveel mogelijk rekening met eventuele cultuurhistorische waarden (bijvoorbeeld sluisen en bruggen).	1.2.4	We zijn nauw betrokken bij het opstellen van een <u>gebiedsbiografie Nieuwe Hollandse Waterlinie</u> via het Pact van Loevestein.	2023-2024
1.1.5	Advisering cultuurhistorie en archeologie in ruimtelijke ontwikkelingen, o.a. via de <u>intake- en omgevingstafel</u> en de <u>Commissie Omgevingskwaliteit</u> .	1.2.5	We stellen een beheerplan op voor onze <u>bestaande herdenkingsmonumenten en kunstwerken</u> en voeren herstelwerkzaamheden uit.	2023-2024
1.1.6	<u>Vergunningverlening en Handhaving</u> op het gebied van archeologie en erfgoed (met name binnen het Beschermd Stadsgezicht en monumenten). Zorgdragen voor borging in het jaarplan van VTH.	1.2.6	We onderzoeken wat er nodig is om het eigendom van de <u>Amerikaanse Windmotor</u> in Genderen (rijksmonument en laatste molen in gemeentebesit) te kunnen overdragen aan de molenstichting.	2025
1.1.7	We blijven <u>alert op directe en indirecte bedreigingen en kansen</u> voor ons erfgoed bij ruimtelijke plannen en nieuw beleid.	1.2.7	We onderzoeken of er vervolgstappen genomen moeten worden n.a.v. de inventarisatie van ons <u>funerair erfgoed</u> , bijvoorbeeld het aanwijzen van (delen van) gemeentelijke begraafplaatsen als gemeentelijk monument.	2025
1.1.8	We beschermen ons <u>immaterieel erfgoed</u> (waaronder oude ambachten zoals orgelmakers, molenaars en hopbrouwers, maar ook jaarlijkse feesten) door de juiste voorwaarden te scheppen om deze gebruiken voort te zetten. Denk aan evenementenvergunningen, subsidies, bestemmingsplanwijzigingen en bescherming van de molenbiotoop. Verhalen van inwoners proberen we voor de toekomst te behouden in het project QRfgoed (zie ambitie 3).	1.2.8	We onderzoeken of er nieuwe <u>gemeentelijke monumenten</u> aangewezen moeten worden naar aanleiding van eerdere inventarisaties. Ook kijken we of er collecties zijn die we kunnen aanwijzen als <u>beschermde cultuurobjecten</u> .	2025-2026
1.1.9	We blijven altijd alert op het <u>wegnemen van onnodige drempels voor monumenteigenaren</u> , zoals de afschaffing van de "dubbele leges" voor monumenteigenaren in 2024.	1.2.9	We stellen beoordelingscriteria op voor <u>nieuwe aanvragen voor herdenkingsmonumenten en kunstwerken</u> .	2025-2026
		1.2.10	We borgen onze cultuurhistorische waarden (o.a. de kwaliteitsatlas) via werkingsgebieden en regels in het <u>Omgevingsplan</u> .	2026-2027
Ambitie 2: Verbinden				
<i>'Verbinden van mensen, informatie en maatschappelijke en ruimtelijke opgaven om zo maatschappelijk draagvlak te vergroten en een krachtig en duurzaam resultaat te bereiken.'</i>				
2.1.1	We blijven aangesloten bij het <u>Pact van Loevestein</u> om zo samen op te kunnen trekken met andere gemeenten binnen de Nieuwe Hollandse Waterlinie.	2.2.1	We investeren in de <u>verduurzaming</u> van ons erfgoed: - Bewonersinitiatief Warme Deken: nadere uitwerking van de regels voor verduurzaming van niet-monumenten binnen de vesting Woudrichem. - Opleiden energiecoaches Altena Woont Slim op het vlak van monumenten.	2023-2024
2.1.2	We actualiseren, digitaliseren en ontsluiten ons <u>erfgoedregister</u> , liefst via een bestaand platform als Monumenten.nl.	2.2.2	We stimuleren en ondersteunen nieuwe <u>initiatieven/ pilots</u> vanuit inwoners en stakeholders, vooral wanneer deze initiatieven verbindend werken en/ of bijdragen aan erfgoededucatie.	2023-2026
2.1.3	We integreren duurzaamheid, landschap, natuur en erfgoed in het kader van actief landschapsherstel (opgenomen in het bestuursakkoord) via het <u>landschapsinvesteringsfonds</u> .	2.2.3	Wij ondersteunen een <u>bruiseend Arsenaal</u> ten behoeve van het behoud en inzet van dit belangrijke en beeldbepalende rijksmonument binnen het beschermd stadsgezicht/ UNESCO werelderfgoed (vliegwielpject vestingagenda).	2024
2.1.4	We blijven ons inspannen om de kennis van de archeologische vereniging bij <u>archeologisch onderzoek</u> te betrekken en ruimte bieden voor amateur archeologen bij (de aanbesteding van) gemeentelijke projecten.	2.2.4	We stellen een <u>cultuurhistorische visie</u> op voor <u>vesting Woudrichem</u> , met speciale aandacht voor de gebieden buiten de stadswal. Al dan niet als integraal onderdeel van de kernstrategie.	2024-2025
2.1.5	Bij (dreigende) leegstand van belangrijke beeldbepalende of cultuurhistorische panden bekijken we samen met de eigenaren de mogelijkheden om een (deels door het rijk gesubsidieerde) <u>haalbaarheidsstudie</u> uit te laten voeren.	2.2.5	We starten een <u>communicatietraject</u> met name gericht op initiatiefnemers, monumenteigenaren, de jeugd, ondernemers en lokale heemkundekringen. Inzet is informatievoorziening, (wederzijdse) kennisoverdracht en motiveren/ verhogen draagvlak.	2025-2026
		2.2.6	Naar verwachting staat in 2027 de vervanging van de riolering binnen de vesting op de planning. Dit grijpen we aan om ook vanuit erfgoed kaders mee te geven voor een verbetering van de kwaliteit van de <u>openbare ruimte binnen de vesting</u> (vliegwielpject vestingagenda).	2025-2027
Ambitie 3: Vieren				
<i>'Vieren en beleven van onze cultuurhistorische rijkdom'</i>				
3.1.1	We faciliteren ons Comité <u>Open Monumentendag</u> (Erfgoed Altena) en we proberen samen nog meer te organiseren en een nog groter publiek te bereiken.	3.2.1	We doen radaronderzoek naar mogelijke restanten van de <u>burcht in Werkendam</u> in de ondergrond van het door de gemeente aangekochte perceel achter de Hoogstraat. En zorgen dat er met de inrichting een knipoog wordt gemaakt naar de geschiedenis.	2023-2025
3.1.2	We faciliteren waar nodig via de <u>bestaande subsidiemogelijkheden</u> musea, tentoonstellingen en jaarlijkse feesten (het verhaal en onze gebruiken).	3.2.2	We stimuleren en ondersteunen nieuwe <u>initiatieven/ pilots</u> vanuit inwoners en stakeholders, vooral wanneer hierdoor de verhalen van Altena beter beleefbaar worden gemaakt.	2023-2027
3.1.3	We verhogen onze kennis ten behoeve van het <u>digitaal verbinden</u> van erfgoedcollecties en verhalen/ immaterieel erfgoed (Nationale Strategie Digitaal Erfgoed).	3.2.3	We zoeken naar mogelijkheden om de <u>Nieuwe Hollandse Waterlinie</u> beter beleefbaar maken zoals: - kansen onderzoeken voor een werelderfgoedcentrum binnen de NHW (bv in het Arsenaal (vliegwielpject vestingagenda); - het ondersteunen van initiatieven die de beleving van de hollandse waterlinies ondersteunen/ bevorderen.	2024-2025
3.1.4	We blijven alert op mogelijkheden voor <u>mede-financiering</u> van projecten via het Rijk (bijvoorbeeld door middel van een Erfgoed Deal of decentralisatie uitkering).	3.2.4	We brengen samen met de VVV onze gebiedsidentiteit en (historische) kwaliteiten opnieuw onder de aandacht middels de pilot <u>QRfgoed</u> , verspreid over de verhalen uit de erfgoedvisie. Waarbij we uiteindelijk ook streven naar een evenwichtige verdeling van routes over de gemeente.	2024-2027
		3.2.5	<u>Extra aandacht voor</u> het verhaal van <u>provinciaal landschap Bergsche Maas in het zuiden</u> van de gemeente <u>en</u> de archeologische rijkdom in <u>oosten van Altena</u> , ook in het nieuwe cultuurbeleid.	2025-2026